

LULEÅ KOMMUN

Verksamhetsplan 2011-2013

Barn- och utbildningsnämnden

Skolan i Luleå,
en nationell förebild –
en skola långt ifrån lagom!

**SKOLAN
I LULEÅ**

Arbetet med verksamhetsplan 2011-2013

I februari 2010 genomfördes två temadagar om uppdaterad omvärldsanalys där både nämndens politiker och förvaltningens ledningsgrupp deltog. Politikerna lämnade förslag på områden som prioriteras under kommande år.

Arbetet fortsatte därefter med gemensamma arbetsmöten för nämndens ledamöter och förvaltningens ledningsgrupp där framgångsfaktorer och mål formulerades för varje perspektiv som därefter fastställdes av nämnden.

Förberedelser för dessa olika planeringstillfällen samt beredning av resultaten skedde genom samverkan mellan representanter från förvaltningens personal- ekonomi- administrativa- och utvecklingsenhet och lyftes tillbaka till nämndens politiker och ledningsgrupp för synpunkter och beslut. Arbetet kännetecknades i hög grad av inflytande och delaktighet.

Nämnden återkopplade sedan sin plan till budgetutskottet i s k styrdialog och lämnade sedan över den färdiga planen till kommunledningsförvaltningen.

Innehåll

Uppdrag	4
Verksamhet	4
Luleå vision 2050	5
Barn- och utbildningsnämndens målbild	5
Hållbar utveckling	5
Omvärldsanalys	6
Systematiskt kvalitetsarbete	7
Attraktiv arbetsgivare	7
God ekonomisk hushållning	8
Medborgarperspektiv	9
Utvecklingsperspektiv	11
Medarbetarperspektiv	12
Ekonomiperspektiv	13
Styrkort	14

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden har ansvaret för Luleå kommuns skolväsende från förskola och grundskola till gymnasium. Skolans uppdrag är att se till samhällets fortlevnad, tillväxt och utveckling. Grundläggande värden som demokrati, jämställdhet och nödvändigheten av hållbar utveckling måste föras vidare till nästa generation. Uppdraget är också att ge möjligheter för individerna att lära och erövra sådana kunskaper och färdigheter så att de kan leva ett rikt och allsidigt liv, kan ta ansvar för både sig själva, sina närmaste och för samhället. De ska kunna delta i arbetslivet. Varje individ ska med hjälp av utbildning kunna påverka och förbättra sin livssituation.

Verksamhet

Förskolan skall lägga grunden för ett livslångt lärande i sin verksamhet som är rolig, trygg och lärorik. Det ska vara en god pedagogisk verksamhet där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet.

Förskoleklassen är en frivillig skolform, kommunen är skyldig att erbjuda plats i förskoleklass från och med höstterminen det år då barnet fyller sex år till dess barnet ska börja fullgöra sin skolplikt. Utbildningen ska stimulera varje barns utveckling och lärande samt ligga till grund för fortsatt skolgång.

I grundskolan går alla barn som är skolpliktiga och det är barnen när de fyller sju år. Om föräldrarna önskar kan barnen få börja skolan redan när de är sex år. Till den obligatoriska skolan räknas även den obligatoriska särskolan.

Fritidshemmet är en pedagogisk gruppverksamhet under den skolfria delen av dagen för skolbarn till och med tolv års ålder. Fritidshemmets uppgift är att genom pedagogisk verksamhet komplettera skolan, erbjuda barn en meningsfull fritid och stöd i utvecklingen. Från 13 års ålder erbjuds en möjlighet att söka korttidstillsyn enligt LSS, ungdomsfritids, där ungdomar erbjuds en meningsfull fritid efter skolans slut samt på lov dagar.

I för- och grundskolan finns Välkomsten som är en förberedelseverksamhet för nyanlända utländska barn och elever mellan 2 och 19 år. Solrosen är en förberedelseklass för asylsökande barn. Inom gymnasieskolan finns IVIK som är en individuell introduktionskurs för invandrare.

Gymnasieskolan ska med den obligatoriska skolan som grund fördjupa och utveckla elevernas kunskaper. Den ska förbereda för yrkesverksamhet och studier vid universitet och högskolor och förbereda för vuxenlivet som samhällsmedborgare och ansvariga för sina egna liv. Gymnasiesärskolan vänder sig till ungdomar som inte kan gå i gymnasieskolan och bygger på den obligatoriska särskolan.

Stödande verksamheter är, Kulturskolan, Miljöskolan, Elevhälsan, Mötesplatser och Växthuset. Kulturskolan bidrar till ökad måluppfyllelse i Luleåskolor genom att estetiska ämnen används som redskap för ett flexibelt lärande och för att stödja kreativt skapande i skolans dagliga arbete. Miljöskolan har en stödfunktion till alla kommunal skolformer i arbetet med miljö och hållbarutveckling. Miljöskolan utgör också ett stöd för kompetensutveckling och handledning för personal i olika miljöfrågor och hållbarhetsfrågor. I miljöskolans organisation ingår Vallens kretsloppsskola och miljöbussen. I elevhälsans organisation ingår skolhälsovård, elevvård samt specialpedagogiska insatser. I uppdraget ingår att uppfylla de lagstadgade krav som gäller för skolan. På mötesplatsen bedrivs en pedagogisk verksamhet som barn tillsammans med vuxna kan besöka. Verksamheten leds av förskollärare. Barnfamiljer kan på mötesplatsen få stöd i olika frågor genom samarbete med BVC, mödra- och barnhälsovården och socialförvaltningen.

Luleå vision 2050

Vi lever ett rikt och utvecklande liv i en viljestark och växande region. Vid Bottenvikens kust finns plats för både och; närhet och utrymme, stad och land, bredd och spets, vita vidder och ljus, sommar- nätter, naturens värden och dess möjligheter.

Med ett naturligt nytänkande och ett friskt flöde av intryck, kunskap och utbyten skapar vi en hållbar förnyelse. Det gör oss till en av de viktigaste svenska kustregionerna och en förebild nationellt och internationellt.

Framtidsbilder

Levande och växande – Vi tror på framtiden och lever ett utvecklande liv i en ständigt växande region full av omtalad drivkraft och naturliga nytänkare. Vår region präglas av mångfald och valmöjligheter där de ungas influenser är en källa till förändring. Vi har klarat omställningen till ett energi- och resurshållande samhälle där vårt näringsliv står sig starkt i den globala ekonomin.

Utrymme och närhet – Vår trygghet gör oss toleranta och ger oss förmågan att hantera en föränderlig värld. Öppenhet gentemot varandra och omvärlden skapar ett friskt flöde av intryck och förnyelse. Här upplevs allt mycket närmare och det är enkelt att leva ett rikt liv. Vi vet att det liv vi lever har en mening och att vi alla är en del av ett sammanhang. Kulturen och naturen erbjuder stora utrymmen för både rekreation och avskildhet.

Se möjligheterna – Vi är kända för modet att satsa nytt, att våga sticka ut och gå före. Det syns inom näringsliv och samhälle, forskning och utbildning, arkitektur och infrastruktur, kultur och idrott. Vår region kännetecknas av förmågan att kombinera social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Naturligt färgstark – Vi är kända för förmågan att värna om, ta vara på och förmedla värdet av våra naturliga tillgångar. Platsen vid Bottenvikens kust bjuder särpräglade årstider med såväl polarnatt och vita vidder som varma somrar utan nätter. Det ger oss en identitet som kommer till uttryck i kultur och konst, idrott och upplevelser, boende och näringar.

Lokalsinne och världsvana – Vi är en av de viktigaste svenska kustregionerna, en förebild nationellt och internationellt. Det skapar intresse och nyfikenhet att ta del av vår natur, vårt kunnande och vårt näringsliv. Via luften, över land och vatten finns en ständig rörelse fri från geografiska eller administrativa gränser. Här strömmar människor, kunskap och kompetens, varor och tjänster.

Barn- och utbildningsnämndens målbild

Skolan i Luleå, en nationell förebild – en skola långt ifrån lagom!

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling är ett viktigt begrepp för kommunens långsiktiga planering. I Luleå kommuns nya vision - Luleå 2050 som antogs under 2008 är hållbarheten en grundförutsättning.

I begreppet hållbarhet finns tre aspekter;

Social hållbarhet – Målet om ett gott liv och en god livsmiljö i Luleå.

Ekonomisk hållbarhet – En god ekonomi för att kunna nå de sociala målen.

Ekologisk hållbarhet – Verksamhet inom ramen för ekosystemets gränser.

De tre hållbarhetsaspekterna är lika viktiga och ömsesidigt beroende av varandra.

Minskar hållbarheten i en av de tre så faller också de andra. För att nå en hållbar utveckling behövs arbete, kunskap, engagemang och kreativitet i kommunen.

Omvärldsanalys

Skapa förutsättningar för en attraktiv livsmiljö och ett tolerant samhällsklimat samt främja människors hälsa på lika villkor – social hållbarhet

En kommun med en god och attraktiv livsmiljö har kvaliteter som gör att människor vill flytta hit och de som redan bor här vill bo kvar. Delaktighet och inflytande, goda utbildningsmöjligheter, en växande och varierad arbetsmarknad samt ett stort utbud av fritid och kultur attraherar människor och bidrar till social och ekonomisk trygghet.

I en attraktiv kommun med ett tolerant samhällsklimat har förskolan och skolan en hög kvalitet med goda resultat. Förskolan och skolan arbetar tillsammans med barn och elever för att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för utveckling och lärande. Föräldrarna ges inflytande och blir delaktiga genom att deras intresse, engagemang och kunskapas tas till vara.

Alla barn och elever känner sig trygga, trivs och har inflytande över sitt lärande. Med den gemensamma värdegrunden utvecklas tolerans, respekt och förståelse och alla inkluderas och känner gemenskap. I en skola för alla ses olikheter som en resurs och varje individ får möjlighet att utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar.

Framtiden skapas av barn och elever som har lust, mod och vilja att förverkliga sina idéer, och som känner att de kan påverka sin livssituation. Förskolan och skolan arbetar med att utveckla de kompetenser och förmågor som krävs för att leva och verka i ett demokratiskt samhälle.

Vårt samhälle grundar sig på den etniska och kulturella mångfald som uppstår när människor av många olika ursprung och livsstilar lever tillsammans. Höga krav ställs på allas förmåga att se de värden som ligger i en kulturell mångfald och ta tillvara dem. Förskolan och skolan utgör en värdefull social och kulturell mötesplats och har ett stort ansvar för att stärka denna förmåga hos barn och elever.

Förskolan och skolan ansvarar för barns och elevers lärande och utveckling genom att skapa många olika tillfällen till lärande och stimulera lusten att lära. Goda kunskaper i språk-, läs- och skrivutveckling är grundläggande för det fortsatta lärandet. Modersmålet har stor betydelse för barns och ungdomars identitetsutveckling och kunskaper i flera språk är en tillgång både för den enskilda individen och för samhället. Goda kunskaper i matematik, teknik och

naturvetenskap är andra avgörande kompetenser för samhällets tillväxt och utveckling.

Stärka regionen och skapa förutsättningar för ett utvecklat och varierat näringsliv – ekonomisk hållbarhet

Samhället ställer ständigt nya krav på dem som kommer ut i arbetslivet idag och skolan måste därför ge eleverna de kunskaper som behövs. Entreprenörskap och entreprenöriellt lärande har under de senaste åren lyfts fram som några av de viktigaste faktorerna för tillväxt och välbefinnande i såväl Europa som Sverige.

Genom att ge dagens barn och elever möjlighet att utveckla ett entreprenöriellt förhållningssätt läggs en stabil grund för regionens framtida utveckling. Entreprenörskap i skolan är ett pedagogiskt förhållningssätt lika mycket som det är en kunskap om egenföretagande. Det handlar om att ta fram och utveckla och stärka barns och elevers inneboende nyfikenhet, initiativkraft och självförtroende redan från tidig ålder.

Ett gemensamt mål lokalt, regionalt, nationellt och för länder inom EU är att öka intresset för tekniska och naturvetenskapliga utbildningar. Matematik, teknik och naturvetenskap är områden som är särskilt betydande för tillväxt och utveckling. Genom en förstärkt undervisning i teknik och naturvetenskap i tidiga åldrar väcks nyfikenhet och intresse hos barn och elever och deras kunskaper fördjupas. Att elever läser vidare inom naturvetenskap och teknik på högre nivå är viktigt både för ämnets utveckling och för Sveriges framtida konkurrenskraft. För att överbrygga och skapa en god kontakt mellan gymnasiet och universitet och högskola bör samarbetet förstärkas. Det ger förutsättningar för att utveckla utbildningarna samt stimulera ungdomar till fortsatt utbildning.

En effektivare hushållning med resurser – ekologisk hållbarhet

En hållbar utveckling som genomsyrar hela samhället kräver samverkan och en hög delaktighet av alla berörda. För att nå framgång krävs kunskap, insikt och förståelse ur ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv och arbetet måste börja tidigt. Förskolan och skolan bör därför arbeta med att utveckla alla barns och elevers kompetens för att leva i ett hållbart samhälle.

Genom att skolan arbetar med att utveckla barn och elevers demokratiska kompetens utvecklas viktiga verktyg och redskap som behövs i det långsiktiga arbetet med hållbar utveckling. Barn och elever förbereds för att engagera sig i och aktivt ta del av samhällslivet genom att undervisningen bedrivs i demokratiska arbetsformer.

Genom ett tvärvetenskapligt och demokratiskt arbetssätt skapas en förståelse för hur allt hänger samman i ett stort system. Ett övergripande perspektiv på hållbar utveckling ger barn och elever kunskap och kompetens för att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan vara med och påverka. Kunskaper om de faktorer som påverkar miljön fördjupas och insatser som behövs för en hållbar utveckling tydliggörs.

Systematiskt kvalitets- och verksamhetsutvecklingsarbete för en hållbar utveckling

Ett systematiskt förbättringsarbete är utgångspunkten för att kunna utveckla en effektiv organisation med behoven i fokus. Kvalitetsutveckling handlar om att skapa direkt värde för den vi finns till för. Kvalitetsarbetet är den viktigaste beståndsdel i förbättringsarbetet.

Genom ett systematiskt arbete, med fokus på ständiga förbättringar, kan en lönsam och hållbar utveckling främjas. Avgörande faktorer för ett framgångsrikt kvalitetsarbete är ett gemensamt förhållningssätt, engagerade medarbetare och strategiska ledare som är tydliga i sin kommunikation. Arbetsätt som främjar en integrerad helhetssyn på kvalitetsarbetet ska eftersträvas.

Behovsorientering bör vara utgångspunkten för all verksamhet. Det gäller att förstå behovet och ha förmåga att överföra detta till nytta. När behovet är identifierat gäller det att omvandla detta till löften och utfästelser. Löften som kan hållas och som möjliggör för den enskilde att ha rätt förväntningar. Behoven bör även vara den viktigaste utgångspunkten i kommunens verksamhetsutvecklingsarbete med avseende på e-tjänster. Målet är att göra det så enkelt som möjligt för så många som möjligt. En utökad användning av IT kan snabba på ärende- och beslutshandlingen och samtidigt säkra den enskildes integritet vid utbytet av information.

En viktig nyckel till framgång är tillgänglighet. Att ha en konstruktiv dialog med medborgarna är därför avgörande för ett väl inriktat utvecklingsarbete. Det gäller att ha hjälpmedel och beredskap för att snabbt kunna svara på medborgarnas frågor. Det gäller att aktivt efterfråga synpunkter på förbättringsområden och proaktivt förebygga så att förbättringsområdena inte är av allvarlig karaktär. Synpunkter är ett uttryck som ska tas om hand, kommuniceras och i förekommande fall åtgärdas.

Genom att skapa effektiva processer och förbättra resursutnyttjandet utvecklas kvaliteten som utgör en viktig del i det systematiska förbättringsarbetet. I jämförelser med oss själva över tiden och med andra, via enkäter och liknande, kan vi få underlag för att öka vår kunskap om hur vi styr utveckling med framgång.

Attraktiv arbetsgivare

Det ekonomiska kärva läget för kommunerna väntas kvarstå i början av planperioden. Arbetslösheten förväntas fortsätta att öka särskilt bland ungdomar. Många ungdomar har under lågkonjunkturen sökt sig till universitetsutbildningar och utmaning för kommunen blir att attrahera dessa ungdomar till arbete i kommunens verksamheter.

Studier visar att möjligheten till balans mellan arbete och fritid blir viktigare för kommande arbetskraftsgenerationen. Samtidigt blir kunderna tydligare i sina krav och det kommer att påverka både utformning och efterfrågan på våra tjänster.

För att klara av förändringen hos såväl kunder som medarbetare krävs att vi aktivt kommunicerar kommunens värdegrund samt att organisationen uppfattas som flexibel. Detta kräver kompetenta medarbetare och en organisation som förmår att tillmötesgå kundens behov.

Nya former för att kommunicera växer fram allt snabbare, facebook, twitter etcetera kommer att vara allt mer utbredda kommunikationskanaler för våra yngre medarbetare.

Vi lever allt längre och förändrade pensions- och sjukförsäkringssystem kan göra att våra medarbetare väljer att arbeta i allt högre ålder, något som kommer att ställa andra och delvis nya krav på organisation och verksamhet.

Under perioden kommer många av våra chefer/rektorer att gå i pension. Att arbeta strukturerat med chefsförsörjning samt att identifiera och utveckla

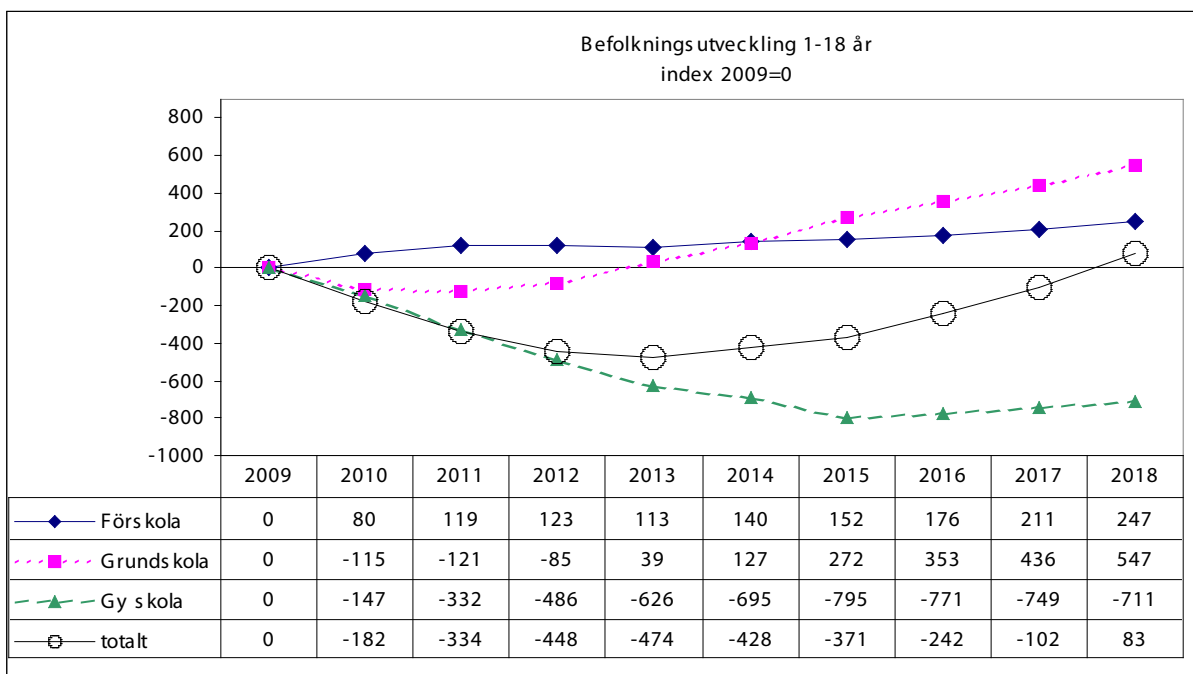
personer med ledartalanger är ett måste för att Barn- och utbildningsförvaltningen ska ha tillgång till kvalificerade chefer och ledare. Centrala områden för att lyckas med den framtida kompetensförsörjningen är värdegrundsfrågor samt att utveckla medarbetarskap och ledarskap.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning skapar förutsättningar för att bedriva en effektiv verksamhet och omhänderta nämndens skoluppdrag. God ekonomisk hushållning innebär att nämndens resurser ska fördelas där de gör bäst nytta.

Nämnden har de senaste åren effektiviserat sin verksamhet med 0,5 %-2 % per år samtidigt som anpassning och omfördelning till befolkningsförändringar och barn/elever hos fristående aktörer sker. Nämnden har klarat av dessa åtgärder inom budgetramen. Kommunens ekonomiska situation är fortsatt kärv vilket innebär att nämnden får räkna med fortsatta effektiviseringskrav. Samtidigt minskar antalet ungdomar i gymnasieåldern med ca 20 % under planeringsperioden medan antal barn i för- och grundskolan ökar vilket ställer stora krav på omstrukturering i verksamheten.

Nämnden vidareutvecklar resursfördelningen för att vara effektiv. Omställningsmedel tillskapas för att ha beredskap att möta den långa processtid som är fallet vid uppsägningar. Avgångslösningar används för att underlätta generationsskiftet. Prioriteringar av effektiviseringsåtgärder görs bl a utifrån jämförelser med andra kommuner. Nämnden halverar investeringsnivåerna. Däremot innebär behovet av bl a om- och nybyggnationer för att möta de demografiska förändringarna att kostnadsminskningseffekten på lokalhyror inte uppnås. Skolan är en kunskapsintensiv verksamhet där ca 75 % av resurserna utgörs av personal. Sammantaget bedöms att nya effektiviseringsåtgärder leder till minskad personaltäthet i nämndens förskolor och skolor.

Medborgar/Kund/Brukarperspektiv

FRAMGÅNGSFAKTORER

Skolan i Luleå har en trygg miljö för lärande

Skolan i Luleå arbetar långsiktigt och systematiskt med ett värdegrundsarbete för att alla barn och elever ska känna sig trygga. Ett målinriktat arbete bedrivs på varje förskola och skola för att främja likabehandling och motverka kränkande behandling. Kontinuerliga kompetensutvecklingsinsatser genomförs för pedagoger och rektorer utifrån identifierade behov. Varje förskola och skola har en Likabehandlingsplan som uppfyller de av Skolverket fastställda kraven. Planen följs upp och utvärderas varje år.

Förskolan och skolan arbetar målmedvetet med att utveckla demokratisk kompetens genom att alla barn och elever får möjlighet att delta i för dem meningsfulla demokratiska sammanhang. Ett reellt inflytande är en förutsättning för att utveckla kreativa, initiativrika och ansvarstagande samhällsmedborgare, vilket är ett av skolans viktigaste uppdrag.

Nöjd kund-mätningen "Kvalitet i förskola" vänder sig till alla föräldrar i förskolan och genomförs varje år. Resultatet beskriver hur föräldrar upplever kvaliteten i förskolans verksamhet. Enkätundersökningen "Trygg skola" som genomförs varje år med elever från år 3, 5 och 8 och åk 2 på gymnasiet redovisar hur elever upplever trygghet, trivsel, inflytande, lust att lära samt förekomsten av kränkande behandling. Resultaten sammanställs och analyseras, förbättringsområden identifieras och rätt åtgärder sätts in.

För att fördjupa och utveckla hälsoområdet så arbetar skolan långsiktigt med gemensamma kunskapsområden kring hälsa och livsstil. Förskolorna och skolorna har byggt upp strategier och genomför olika aktiviteter för att utveckla goda lärmiljöer och stärka hälsan genom fysisk aktivitet. Skolsköterskornas hälsosamtal och drogvaneundersökningen är andra verktyg som kartlägger elevernas hälsa. Resultaten sammanställs och analyseras av verksamheten tillsammans med skolsköterskorna, förbättringsområden identifieras och rätt åtgärder sätts in.

Skolan i Luleå har en hög kvalitet och goda resultat

Ett allsidigt och livslångt lärande karaktäriseras av helhet och sammanhang i vilken verksamheter, ämnen och kompetenser samverkar för barns och elevers utveckling och lärande. Kulturskolan och Miljöskolan utgör viktiga verksamheter som ger barn och elever möjlighet att lära på olika sätt. Genom att barn och elever använder sig av estetiska lärprocesser och IT i ämnesövergripande arbete så utvecklar de sina entreprenöriella förmågor. Entreprenörskap i skolan är ett pedagogiskt förhållningssätt lika mycket som det är en kunskap om egenföretagande. Det handlar om att ta fram och utveckla och stärka barns och elevers inneboende nyfikenhet, initiativkraft, självförtroende och motivation redan från tidig ålder.

Utvecklingssamtalen ger föräldrar viktig information och gör dem delaktiga i verksamheten. Samtalen skapar trygghet och ger alla elever möjligheter till ett inflytande över det egna lärandet. För förskolan är det den pedagogiska dokumentationen tillsammans med utvecklingssamtalen ger föräldrar möjligheter att följa sitt barns utveckling och lärande. Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen ger elever och föräldrar en tydlig information om kunskapsutvecklingen i varje ämne. Elever i grundskolan och på gymnasiet som är i behov av stöd har ett åtgärdsprogram.

I det systematiska kvalitetsarbetet redovisas resultat och måluppfyllelse genom återkommande utvärderingar och avstämningar. Den pedagogiska dokumentationen i förskolan utgör ett viktigt verktyg för att fånga kvaliteten i verksamheten. Ett systematiskt uppföljningsarbete av resultaten i ämnesproven i grundskolan och gymnasiet sker årligen. Vidare så följs resultaten i alla ämnen upp i år 5 och genom betygen i år 9 samt på gymnasiet. En särskild fördjupad uppföljning av teknik och naturvetenskap genomförs i år 8. Analysen av de olika resultaten utgör ett viktigt underlag för att följa upp och utvärdera arbetsformer och arbetssätt, identifiera barn och elever i behov av stöd och sätta in rätt åtgärder.

Kompetensutveckling av pedagoger och skollära håller en fortsatt hög ambitionsnivå och många av utbildningsinsatserna genomförs med hjälp av Luleå tekniska universitet. I förskolan prioriteras utbildningar för pedagoger kring små barns språk-

och matematik. Insatser görs för att stärka pedagogers kunskaper om elevers språk, läs- och skrivutveckling inom både förskolan och skolan.

De långsiktiga satsningarna på "Kvalitet i förskola", "Kunskap och bedömning", "Läsa, skriva, räkna" och "Teknik och naturvetenskap" fortsätter. Vetenskap och forskning utgör naturliga och angelägna inslag i dessa utbildningar. Spetsutbildningen i matematik på gymnasiet är ett annat gott exempel där skolan utvecklat former för samverkan mellan gymnasieskola och Luleå tekniska universitet. Genom att skapa ytterligare spetsutbildningar kopplat till våra starka varumärken "kultur och idrott" utvecklas gymnasieutbildningarna ytterligare.

Skolan i Luleå nyttjar olikheter som resurs

I skolan ska möten främjas mellan barn och elever med olika förutsättningar, erfarenheter, bakgrund, kunskap och behov för att förståelse och tolerans ska utvecklas. Alla ska uppleva mångfald som en tillgång i det dagliga arbetet. Ett medvetet och systematiskt arbete med alla människors lika värde är avgörande för att en gemensam värdegrund ska förmedlas, förankras och gestaltas.

Skolan i Luleå arbetar för att organisera en skola för alla utifrån det faktum att alla är olika och olikheter utgör en resurs. Genom delaktighet och gemenskap arbetar skolan för att alla barn och elever inkluderas och känner tillhörighet. Ett inkluderande förhållningssätt ökar förutsättningarna för att förebygga att elever hamnar i ett utanförskap och påverkar elevernas resultat positivt.

I kvalitetsredovisningen uppmärksammas och beskrivs situationen för barn- och elevgrupper som verksamheten behöver göra särskilda insatser för; barn och elever i behov av särskilt stöd, barn och elever med funktionshinder, barn och elever med annat modersmål än svenska samt för flickor och pojkar. Vid analysen av resultat och måluppfyllelse av de nationella proven och betygen i grundskolan och på gymnasiet beskrivs hur verksamheten särskilt arbetar med dessa elever.

Utvecklingsperspektivet

FRAMGÅNGSFAKTORER

Hållbar utveckling i verksamheten

En hållbar verksamhet har vi när vårt agerande samtidigt gynnar de sociala, ekologiska och ekonomiska förhållandena. För att närma oss det nya förhållningssättet behövs i ett första steg kunskap och samverkan. Vad innebär hållbar utveckling för vår verksamhet? Om vilka delar behöver vi inhämta mer kunskap? För att uppnå hållbarhet krävs lyhördhet och öppenhet i arbetssätt och utvecklingsarbete. För att nå framgång behöver alla verksamheter hitta sina ansvarsområden gentemot hållbar utveckling som uttrycks i Vision Luleå 2050.

Klimatfrågan kommer att vara aktuell under lång tid framöver. För att nå energiprogrammets mål ska ett antal åtgärdsförslag tas fram under 2010. Bland dessa förslag kan alla verksamheter välja ut, planera och genomföra viktiga åtgärder.

Ständiga förbättringar

Regelbunden utvärdering av både nya och gamla arbetssätt skapar ökad förståelse och lägger grunden till en god utvecklingskultur. Ständiga förbättringar är ett enkelt men framgångsrikt koncept som utgör stommen i Luleå kommuns riktlinjer för kvalitetsarbete. Konceptet beskriver hur allt hänger ihop och upprepas enligt ett visst mönster. På så sätt ges möjligheten att, genom lärande av det genomförda, hela tiden bli lite bättre.

Att arbeta processinriktat innebär att fokus flyttas från de färdiga resultaten till de aktivitetskedjor som skapar dem. Nyttan och anpassning är nyckelord och handlar om att identifiera, kartlägga och utveckla processer som skapar nytta för dem vi finns till för. Väl utvecklade tjänster och service, anpassade till och tillgängliga för dem som har behov, är nödvändigt för en framgångsrik kommun. Servicedeklarationerna ska öka möjligheterna att följa upp det bestämda innehållet i våra tjänster. Arbetet, med ständiga förbättringar som grund, ska utgöra en naturlig del i den dagliga verksamheten.

Tillträde, tillgång, inflytande och påverkan är fyra dimensioner i tillgänglighetsbegreppet. Det gäller att arbeta med vidsynthet för att förstå hur denna kedja kan utvecklas ur ett behovsperspektiv sett. Uppföljning av telefonstatistik är ett sätt att undersöka tillgängligheten.

Medarbetarperspektivet

FRAMGÅNGSFAKTORER

Bra ledar- och medarbetarskap

Ett aktivt och utvecklat medarbetarskap är en förutsättning för att vi ska kunna utföra våra uppdrag. Varje medarbetares insats är viktig för att vi ska fortsätta att vara en attraktiv kommun att bo och leva i. Vi som arbetsgivare vill och måste identifiera kompetenser och ge möjlighet till utveckling inom ramen för verksamhetens mål och uppdrag. Genom att organisationen tydliggör nuvarande och framtida kompetensbehov ges medarbetaren förutsättningar att utvecklas.

Beslutet om heltider är en viktig del i arbetet med att skapa goda arbetsvillkor för medarbetare och ett sätt att möta konkurrensen om arbetskraften. Andelen heltider (tv) ska fortsätta att öka.

Chefsförsörjningen är en väsentlig del i vår strategiska planering. Chefer ska ges realistiska förutsättningar att utifrån uppdrag, resurser och befogenhet utveckla ett bra ledarskap med hög kompetens utifrån rimligt stora grupper att leda. Det kräver ett strukturerat arbete både vid chefsrekrytering och vid chefsutveckling.

Förbättrad hälsa

Ett hälsofrämjande ledarskap blir viktigt både för chefen själv samt för medarbetarna. Var och en har ett ansvar för sin egen hälsa och för att ha ett hållbart arbetsliv. Aktiviteter för att främja hälsa kommer att ha fortsatt prioritet. Tidiga och aktiva insatser för arbetsanpassning och rehabilitering är förutsättningar för att fortsätta öka frisknärvaron och minska sjukfrånvaron.

Grundläggande värderingar

Organisationskultur, attityder och värdegrundsfrågor ska vara prioriterade. Att arbeta med vår värdegrund och stärka medarbetarskapet är viktiga delar i ett varumärkesbyggande. Ett internt arbete med att bygga den egna stoltheten är en första förutsättning för att kunna saluföra varumärket.

Vi måste våga syna vår verksamhet men också synas mera. Barn- och utbildningsförvaltningens verksamhet ska fortsätta att tydliggöras och beskrivas.

Ekonomiperspektivet

FRAMGÅNGSFAKTORER

Ekonomi i balans

Nämnden måste klara av sitt uppdrag med mindre pengar för att behålla en budget i balans. Nämnden måste besluta om kraftiga åtgärder framförallt pga de nya föreslagna effektiviseringskraven. Men nämnden måste samtidigt prioritera och omfördela för att kunna värna om välfärdens kärna. För att minska uppsägningsbehoven av pedagoger måste användningen av resurser förbättras och prioriteringar och omfördelningar ske. Framförhållning är en förutsättning för att möta framförallt den stora volymminskningen i gymnasieskolan. Riktade åtgärder ska vidtas för att motverka effekten av den stora omställningen i gymnasieskolan.

En annan framgångsfaktor för ekonomi i balans är att alla rektorer har kontroll på sin budget. Ekonomiska förutsättningar måste vara tydliga och kommunicerade. Dessutom ska längre framförhållning för rektors planering tillskapas eftersom ledtiden från åtgärd till ekonomisk effekt uppgår till 18 månader i många fall. Nämnden måste samtidigt tillskapa en buffert för oförutsedda händelser. Däremot bedömer nämnden att de långa ledtiderna vid uppsägningsprocessen medför att dessa kostnader ska regleras i resultatutjämningsfonden.

Kostnadseffektiv verksamhet

Verksamhetens kostnader för varor och tjänster utgör en väsentlig del av nämndens driftskostnader. För att minska effektiviseringskraven på personal och frigöra resurser till kärnverksamheten är det viktigt att alla följer kommunens ramavtal.

Jämförelser med andra kommuner visar att nämndens kostnad per invånare i för- och grundskola samt gymnasieskola är högre. Nämnden har under de senaste åren vidtagit kraftiga effektiviseringsåtgärder i förskola och särskola. Nämnden avser att fortsätta att använda jämförelser med motsvarande verksamheter i sitt beslutsunderlag.

Styrkort

Perspektiv/Inriktning	Framgångsfaktorer	Mål 2011
<p>Medborgare/Kund/ Brukare Skapa förutsättningar för en attraktiv livsmiljö och ett tolerant samhällsklimat samt främja människors hälsa på lika villkor.</p> <p>Stärka Luleåregionen och skapa förutsättningar för ett utvecklande och varierande näringsliv.</p> <p>En effektivare hushållning med resurser.</p>	Skolan i Luleå har en trygg miljö för lärande.	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen elever som känner sig trygga på rasterna ökar jämfört med 2010 års resultat. • Andelen elever som upplever utvecklingssamtalen som meningsfulla uppgår till lägst 90 %. • Alla barn och elever utvecklar demokratisk kompetens genom att de har ett reellt inflytande över sånt som påverkar dem.
	Skolan i Luleå har en hög kvalitet och goda resultat.	<ul style="list-style-type: none"> • Alla barn och elever utvecklar sina entreprenöriella förmågor genom att estetiska lärprocesser och IT används som verktyg. • Andelen elever i år 8 som är godkända i teknik och naturorientering/ fysik, kemi, biologi ökar jämfört med 2010. • Andelen elever i år 9 som har betyg i alla ämnen uppgår till lägst 90 %. • Andelen elever som fullföljer sin gymnasieutbildning inom 3 år uppgår till lägst 90 %.
	Skolan i Luleå nyttjar olikheter som resurs.	<ul style="list-style-type: none"> • Vid läsårets slut finns på varje förskola och skola ett systematiskt och långsiktigt arbete för inkludering. • Andelen flerspråkiga barn och elever som erbjuds modersmålsstöd eller modersmålsundervisning ökar jämfört med 2010 års resultat.
<p>Utveckling Systematiskt kvalitets- och verksamhetsutvecklingsarbete för en hållbar utveckling.</p>	Hållbar utveckling i verksamheten.	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla kompetens i verksamheten gällande hållbar utveckling i riktning mot Vision 2050. • Genomföra ett antal åtgärder enligt åtgärdsplan för energiprogrammet.
	Ständiga förbättringar.	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla processer som leder till ökad effektivitet. • Verka för att öka antalet verksamhetsutvecklande synpunkter inom konceptet servicedeklarationer. • Förbättra medborgardialoger utifrån utvärdering.
<p>Medarbetare Attraktiv arbetsgivare</p>	Bra ledar- och medarbetarskap.	<ul style="list-style-type: none"> • Ta fram verksamhetsspecifik analys och plan för framtida kompetensbehov. • Alla tillsvidareanställda ska ha en kompetensutvecklingsplan. • Alla pedagoger med behörighetskrav ska vara behöriga.
	Förbättrad hälsa.	<ul style="list-style-type: none"> • Frisknärvaro: Mer än 65% av månadsanställd personal ska < 8 sjukdagar. • Sjukfrånvaro: Total sjukfrånvaro <5% av total arbetstid.
	Gemensam värdegrund.	<ul style="list-style-type: none"> • Verksamheterna ska kännetecknas av innehållet i gemensam värdegrund.
<p>Ekonomi God ekonomisk hushållning</p>	Ekonomi i balans.	<ul style="list-style-type: none"> • Resultat > noll, med förbehåll att de kostnader som uppstår pga förskjuten uppsägningsprocess regleras i RUF.
	Kostnadseffektiv verksamhet.	<ul style="list-style-type: none"> • Förbättrad köptrohet för inköp av kontorsmaterial jämfört med 2010. • Bättre efterlevnad av LOU vad gäller direktupphandlingar, jämfört med internkontrollmål 2009. • Utifrån jämförelser med motsvarande verksamheter vidtas fortsatta effektiviseringsåtgärder.

LULEÅ KOMMUN